

Emmeloord, 14 oktober 2022.

Onderwerp

Programmabegroting 2023-2026

Advies raadscommissie

[...]

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming**Voorgesteld besluit**

De (meerjaren)programmabegroting 2023 - 2026 vast te stellen.

Doelstelling

Overeenkomstig de Gemeentewet een duurzaam sluitende (meerjaren)programmabegroting 2023 - 2026 vaststellen en daarmee de kaders voor het te realiseren beleid. Gelijktijdig met het vaststellen van de begroting wordt de uitvoering van de begroting gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders.

Inleiding

Deze eerste eigen meerjarenprogrammabegroting van uw raad in deze samenstelling, bieden wij u aan in de wetenschap dat er een aanvullende- en vervolgitwerking van ambities en plannen nodig is, die wij u door middel van separate raadsvoorstellen en door middel van de perspectiefnota 2024 – 2027 presenteren. Voor nu hebben wij de overtuiging dat u als raad een begroting ontvangen heeft die transparant weergeeft wat u onze inwoners en bedrijven aan voorzieningen wilt bieden en hoe de lasten ervan betaald worden.

De begrotingsresultaten

In het volgende overzicht is het verloop zichtbaar van de begrotingsuitkomsten op basis van de perspectiefnota 2023 – 2026, de aanvullende memo op de perspectiefnota 2023 – 2026, de septembercirculaire en ontwikkelingen die tijdens het op- en samenstellen van de begroting zijn uitgewerkt. De kasschuif zoals deze in de perspectiefnota 2023 – 2026 opgenomen is, maakt het enerzijds mogelijk een stelpost voor inflatiecorrectie op te nemen en anderzijds een stabiele reeks begrotingsuitkomsten te presenteren binnen het kader van een structureel duurzaam sluitende meerjarenprogrammabegroting. De kasschuif uit de voorgaande meerjarenprogrammabegroting is opgeheven.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Resultaten perspectiefnota raad 04 juli 2021 na de meicirculaire in de aanvullende memo	€ 1.117.000 positief	€ 1.117.000 positief	€ 1.117.000 positief	€ 1.117.000 positief
Resultaten begroting 2022 – 2025 vóór kasschuif en stelpost inflatiecorrectie	€ 1.205.388 positief	€ 1.864.703 positief	€ 640.566 positief	€ 937.045 positief
Kasschuif	-€ 50.000	-€ 700.000	€ 500.000	€ 250.000
Stelpost inflatiecorrectie	-€ 1.000.000	-€ 1.000.000	-€ 1.000.000	-€ 1.000.000
Resultaten begroting 2022 - 2025 na kasschuif	€ 155.388 positief	€ 164.703 positief	€ 140.566 positief	€ 187.045 positief

Incidentele versus structurele middelen en gezonde financiën

Het Rijk zet de lijn door om gemeenten minder structurele algemene middelen te geven en meer incidentele middelen. Gemeenten hadden de minister juist gevraagd om meer structurele middelen om daarmee beleid te kunnen maken en uitvoeren en dus voor dienstverlening aan inwoners en bedrijven en het instandhouden van een goed voorzieningenniveau.

Gemeente Noordoostpolder verwerkt en rubriceert die incidentele en structurele delen van de algemene uitkering, waarover zekerheid gegeven is door het Rijk, waardoor nu geen sprake is van een miljoenentekort en dito bezuinigingsopgave voor gemeente Noordoostpolder. Het Rijk heeft de eerdere componenten van de middelen Jeugd, accessen en de opschalingskorting voor een aanzienlijk deel incidenteel gehouden, evenals de extra € 1 miljard voor gemeenten voor het jaar 2026. Het Rijk gaat zelfs verder door de algemene uitkering voor het structurele deel voor het jaar 2027, dat buiten de scope van de meerjarenprogrammabegroting valt, verder te verlagen. De algemene uitkering daalt na het zichtbare jaar 2026 verder voor het structurele deel. Hier tegenover staat dat het Rijk plannen heeft aangekondigd voor verruiming van het eigen belastingsgebied voor gemeenten. Het Rijk moet dit nog verder onderzoeken (betreft hervorming bekostigingsstelsel gemeenten). Ten opzichte van de meicirculaire heeft het Rijk gemeenten verder bedeed met extra incidentele middelen in de algemene uitkering.

Ook met de voorliggende begroting is het gemeente Noordoostpolder gelukt het voorzieningenniveau in stand te houden en invulling te geven aan nieuwe en reeds eerder vastgestelde bestaande ambities. De begroting kent een structureel duurzaam evenwicht en een goede financiële positie (de verhouding reserves versus schulden). Baten in de begroting worden opgenomen waarover we zekerheid hebben. In bestuurlijke lijn met de perspectiefnota is de keuze voor nieuw incidenteel en structureel beleid en de middelen die daaraan verbonden (kunnen) worden, aan u als raad.

Voor deze, en wellicht ook komende meerjarenprogrammabegrotingen, is het zaak om de incidentele middelen van de algemene uitkering zo in te zetten dat deze enerzijds de ambities en doelen van deze gemeenteraad dienen en anderzijds niet conflicteren met de scheiding die gehanteerd moet worden tussen incidentele en structurele lasten die hieraan gerelateerd zijn. Het Rijk werkt zelf aan beleid, waarbij meer met specifieke uitkeringen (SPUK's) wordt gewerkt, waarbij het Rijk gemeenten incidenteel middelen beschikbaar stelt voor een specifiek doel, waarover gemeenten afzonderlijk moeten verantwoorden bij de jaarrekening (Sisa). Wanneer dergelijke uitkeringen niet (volledig) besteed zijn aan het specifieke doel, moet het niet bestede deel terugbetaald worden aan het Rijk.

Tarieven afvalstoffenheffing, riolering en OZB

Voor 2023 stijgt het tarief van de afvalstoffenheffing voor de meerpersoonshuishoudens met 12,6% naar gemiddeld € 368,77 (was € 327,52). De afvalstoffenheffing voor de éénpersoonshuishoudens stijgt met 13% tot gemiddeld € 313,44 (was € 278,47). Er is hierbij geen rekening gehouden met de eenmalige korting van € 19,04 per huishouden in 2022. Indien hiermee wel rekening wordt gehouden dan stijgen de tarieven met gemiddeld circa 20%. De tarieven voor de rioolheffing blijven ongewijzigd ten opzichte van 2022. Het basistarief bedraagt € 174. De OZB-tarieven stijgen met 3,3% als gevolg van inflatiecorrectie die het Rijk hanteert voor het bepalen van het rekestarief WOZ 2023.

Argumenten

De programmabegroting is de belangrijkste kaderstelling door de gemeenteraad voor het uit te voeren beleid in gemeente Noordoostpolder. Met de aanbiedingsbrief geeft het college een overzicht van de ontwikkelingen die meegenomen zijn in deze begroting.

Kanttekeningen

1. In de programmabegroting zijn voor de majeure projecten nieuwe VO-Campus, renovatie zwembad Bosbad en het Mobiliteitsplan voor de financiële effecten in de exploitatie en financiële positie (balans) zogenoemde 'zachte oormerken' aangebracht.
2. De begroting is opgesteld op basis van de septembercirculaire 2022.
3. Een deel van de gemeentelijke ambities en plannen wordt uitgewerkt voor de perspectiefnota 2024 – 2027 of wordt in de vorm afzonderlijke college- en raadsvoorstellen aangeboden.
4. Op een aantal punten is afgeweken van de begrotingsuitgangspunten zoals opgenomen in de perspectiefnota 2023 – 2026. Daar waar dit van toepassing is, wordt dat aangegeven en toegelicht.

No. 22.0001627-3

Planning/uitvoering

Vóór 15 november 2022 dient een door de gemeenteraad een financieel duurzaam sluitende en vastgestelde begroting 2023 - 2023 bij de Provincie te zijn ingeleverd.

Bijlagen

(Meerjaren)programmabegroting 2023 - 2026.

Burgemeester en wethouders van Noordoostpolder,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : S. Werkman
Steller : de heer Th.J. Stigt, tel: 06-48134623; r.stigt@noordoostpolder.nl

